

de Sportwereld

NUMMER 9

DECEMBER 1998

BAHAMONTES WON DE TOUR EENMAAL

Stedenpromotie via de wielersport

door Tjeerd Roosjen

De vierjaarlijkse strijd tussen verschillende wereldsteden om de Olympische Spelen te mogen organiseren heeft de laatste decennia buitengewone proporties aangenomen. Sportevenementen zijn een belangrijk middel voor steden om zich te profileren. Niet alleen op het hoogste niveau van de Spelen, maar ook op kleinere schaal (zoals bij de Tour de France) zijn steden met elkaar in een felle strijd verwickeld. Plaatsen als L'Alpe d'Huez en Luz-Ardiden hebben hun faam, zelfs bijna hun bestaansrecht aan dit jaarlijks terugkerende evenement te danken. Kortom, de wielersport biedt uitstekende mogelijkheden voor city- en regio-marketing.

Het belang van de wielersport voor city-marketing is in feite beperkt tot meerdaagse wedstrijden. Bij eendaagse wedstrijden, zoals de meeste voor- en najaarsklassiekers, liggen de start- en finishplaats alsmede de route vrijwel vast. Er vinden bij dergelijke 'klassiekers' slechts in de marge routewijzigingen om commerciële redenen plaats. Zo bevond zich de finishlijn van de voorjaarsklassieker Parijs-Roubaix in 1987, 1988 en 1989 pal voor de deuren van post-orderbedrijf en sponsor La

Redoute in Roubaix, maar na drie jaar werd de roep om de traditionele finish op de beroemde wielersbaan in ere te herstellen te sterk. Voor de grote rondes als de Tour de

France, de Giro d'Italia en de Spaanse Vuelta geldt een heel ander verhaal. Aangezien het hier gaat om drie weken durende evenementen en er dus sprake is van 21 vertrekken en 21 aankomsten, zijn hierin veel meer mogelijkheden voor city-marketing voorhanden. Van een vaste route is immers geen sprake.

ALPE D'HUEZ

Lange tijd was het gebruikelijk dat Alpen-etappes in de wat grotere steden in de dalen arriveerden. Grenoble, Gap, Briançon en Aix-les Bains waren dikwijls aankomstplaats van dergelijke ritten. De belangrijkste reden hiervoor was dat alleen in dergelijke plaatsen de omvangrijke Tourkaravaan van renners, volgers en journalisten kon worden ondergebracht. Hoog in de bergen waren eenvoudigweg nauwelijks dorpen van voldoende omvang voorhanden. In de jaren zeventig veranderde dit en een nieuw verschijnsel deed zijn intrede in de Tour: de aankomst bergop. De eerste wintersportplaats waar een rit eindigde was Mourenx-Ville-Nouvelle in de Pyreneeën in 1969 en 1970. Daarna volgden plaatsen als Orcières-Merlette ('71, '72), Aspro-Gaillard ('73, '74), Pla d'Adet ('74, '75, '76 en '78) en Pyrenées 2000 ('73, '76). Opvallend hierbij

N I E U W S B R I E F

is dat vaak contracten voor meerdere jaren werden afgesloten tussen de Tourorganisatie en de betreffende gemeente. Het bij Nederlanders zeer bekende L'Alpe d'Huez werd in vrijwel in alle Tours vanaf 1976 als finishplaats in het parkoers opgenomen, maar was in 1952 al eens aankomstplaats. Fausto Coppi won toen. Aankomsten in bergdorpen waren in die tijd echter zeer incidenteel; ook de finish op Superbagnères in de Pyreneeën was in 1962 een eenmalige gebeurtenis (waar Frederico Bahamontes gretig van profiteerde). Pas in 1979 werd er weer een klimtijdrit gereden en kwam de Ronde er vaker aan. Uitgesproken klimmers als Frederico Bahamontes ('de adelaar van Toledo') en Charly Gaul ('de engel van het hooggebergte') hebben mede hierdoor beiden maar eenmaal de Tour kunnen winnen. Lichtgewichten als zij waren, verloren zij vaak in de afdaling richting finishplaats hun bergop opgebouwde voorsprong. Maar al te vaak werd Bahamontes in Alpenritten in de laatste kilometers van de afdaling bijgehaald door minder goede klimmers, maar sterke dalers als bijvoorbeeld Jacques Anquetil en Roger Rivière. De stelling dat Bahamontes de Tour veel vaker zou hebben gewonnen indien hooggelegen ski-oorden al in de jaren vijfti etappeaankomsten hadden georganiseerd, is dan ook niet vergezocht.

SKI-OORDEN

In de jaren tachtig en negentig zijn aankomsten in wintersportplaatsen volledig ingeburgerd geraakt, maar in de jaren zeventig was het echt een vondst met grote financiële voordelen. De Tourorganisatoren kregen vorstelijke bedragen aangeboden van deze ski-oorden en bovendien bracht een aankomst bergop altijd veel spektakel (en dus meer aandacht en publiciteit) met zich mee. Voor de ski-oorden was het ideale manier om ook in de zomer iets te bieden en te verdienen aan vakantiegangers (daar de meeste hotels dan toch leeg stonden), maar vooral de

naamsbekendheid met het oog op de volgende winter was doorslaggevend.

DUUR VERJAARDAGSCADEAU

Ook andere steden die voor het voetlicht wilden treden, zagen in toenemende mate in een etappe-aankomst een middel om in de publiciteit te komen. Niet zelden werden hierbij alle registers opengetrokken. Met name rond de publicitair aantrekkelijke eerste dagen van de Tour ontstaat jaarlijks een ware touwtrekkerij. De start van de Tour wordt steeds meer als een pakket verhandeld. De eerste maal dat dit gebeurde was in 1974 toen de Bretonse groentetelers en -exporteurs voor 1,8 miljoen gulden de Tourstart inclusief de eerste etappes naar zich toe trokken. Diverse steden hebben zich sindsdien ingespannen om de start te krijgen. Met name de Tourstart van 1987 in (toen nog) West-Berlijn was spraakmakend, mede vanwege de enorme verplaatsingen die deze met zich meebracht. Ter gelegenheid van 750 jaar Berlijn hadden enkele Berlijnse zakenlui in 1984 bedacht dat een Tourstart een mooi verjaardagscadeau zou zijn. De totale kosten zouden echter uiteindelijk oplopen tot 4,5 miljoen D-mark. In West-Berlijn bestond overigens veel weerstand tegen de Tourstart. Velen vonden het sportspektakel geldverspilling en zagen liever dat de problemen in de stad opgelost werden. Volgens een Berlijnse anti-Tourkrant kostte elke afgelegde kilometer Tour de stad maar liefst 29.585 D-mark!

Ook voor de Tourstart van 1992 waren enkele grote steden in een felle strijd gewikkeld. Aanvankelijk zou de start in Canada (!) plaatsvinden, maar ook Rotterdam meldde zich aan als kandidaat. Het organisatiecomité had daarvoor 2,3 miljoen gulden klaarliggen. Uiteindelijk vertrok de Tour dat jaar vanuit het Spaanse San Sebastian, dat niet wilde achterblijven bij Barcelona (Olympische Spelen) en Sevilla (wereldtentoonstelling). In 1993 vertrok het Tourcircus uit de Vendée, waar

het dorpje Le Puy du Fou maar liefst 6 miljoen Franse francs (ruim 2 miljoen gulden) bijeen wist te brengen om de proloog te krijgen. Dat achter de kandidatuur de extreem-rechtse politicus Phillipe de Villiers schuilging, was voor iedereen duidelijk. Le Puy du Fou is een toeristisch bolwerk waar De Villiers twee keer per week een theatershow over de Franse Revolutie laat opvoeren die duizenden toeschouwers trekt. De organisatoren waren ervan overtuigd dat hun investering zich zou terugbetalen. Blijkbaar was dat ook zo, want in 1999 vertrekt de Tour opnieuw vanuit Le Puy du Fou.

Tjeerd Roosjen studeerde af in de sportgeografie met de scriptie 'De geografie van de wielersport'. Hiervan zijn nog enkele exemplaren te bestellen bij de auteur: tel.: 074-2501942. Kosten f 25,- incl. verzending.

AMSTERDAMMER BIJ FEYENOORD

PHIDA WOLFF (1906-1998)

door Jurryt van de Vooren

Phida Wolff was nota bene een voormalig inwoner van Amsterdam die het oudste Feyenoord-lid in leven was. Onlangs is hij op 91-jarige leeftijd overleden.

Tot aan het begin van de jaren dertig woonde Phida Wolff in Amsterdam. Daar werkte hij als stenograaf bij de *Telegraaf*, maar tijdens de crisisjaren leverde dit te weinig op. Her en der verdiende hij daarom wat bij, zonder de zekerheid van een vast inkomen. In 1934 reageerde hij op een advertentie in het clubblad De Feyenoorder, waarin gevraagd werd om een administrateur. Naast Wolff reageerden ruim driehonderd mensen op de oproep. Omdat hij dacht als Amsterdammer weinig kans te

maken, stuurde hij een onbeleefd briefje, maar tot zijn eigen verbazing nam Feyenoord hem aan. Het was zowel bij de familie Wolff als in Rotterdam-Zuid even wennen dat er opeens een Amsterdammer hoog in de organisatie van Feyenoord zat. Los van zijn dagelijkse werk schreef Wolff bijna elke dag een gedicht voor een of ander clubblad. De Volewijckers uit Amsterdam-Noord werden na hun nationaal kampioenschap in 1944 verrast met een felicitatiegedicht. Maar ook maatschappelijke ontwikkelingen inspireerden hem, zoals de gevolgen van de economische crisis in de jaren dertig en de inval van het Duitse leger in Polen in september 1939. Al zijn geschriften bewaarde hij in zelfgemaakte bundels, die in jaargangen werden verzameld. Hij wist uiteindelijk 61 boeken te vullen. In 1971 nam Wolff afscheid als administrateur van Feyenoord. Vorig jaar overleed zijn vrouw, wat hem erg veel verdriet deed. Eind september werd hij opeens ziek en drie dagen later overleed hij. Zou hij toen nog hebben gedacht aan een vers dat hij in 1956 schreef voor De Feyenoorder, dat kort daarna ook door het clubblad van Sparta werd afgedrukt? Het heet 'De Laatste Wil' en vertelt over een Feyenoorder op zijn sterfbed. Aan een vriend vraagt de stervende of hij lid kan worden van Sparta.

*'Lid van Sparta, vroeg de ander,
jaren zelf al Spartapiet,
hoe boks ik dát voor mekander,
opa, vast, dat lukt me niet.
Doe je best en doe het spoedig,
gromde opa, liefst meteen
Goed dan, zei vriend manmoedig,
nu dan ga ik maar meteen...*

*Toen hij opa wou verlaten
om zijn vrindenplicht te doen
vroeg hij min of meer gelaten:
waarom moe'k dat voor je doen?
Och, zei opa onverstoorbaar
dat je ooit nog denken kan,
liever dan een Feyenoorder
zie'k een dooie Spartaman.'*

IN MEMORIAM COR BIJSTER

Op 22 oktober is in Amsterdam de oud-baanwielrenner Cor Bijster overleden. De in 1922 in Haarlem geboren Bijster was een van de beste baansprinters van Nederland in de jaren veertig. Vier keer behaalde hij de nationale titel op de sprint bij de amateurs ('42, '45, '46 en '47) en in 1945 zegevierde hij ook op de 50 km baanwedstrijd. In 1946 werd hij bovendien derde bij het WK amateurs op de sprint en een jaar later zelfs tweede. Na zijn overstap naar het profwielrennen bleef hij hoge ogen gooien, maar een nationale titel zat er niet meer in. Op 38-jarige leeftijd wist hij nog derde te worden op het NK voor profs.

Na zijn actieve wielercarrière was Bijster enige tijd bondscoach van de Nederlandse wielerdames en begon hij een sigaren-winkel. Tot voor kort zat hij nog geregeld op de racefiets. Cor Bijster overleed op 76-jarige leeftijd achter de toonbank in zijn sigarenwinkel aan het Olympiaplein, op een steenworp afstand van het Olympisch Stadion. De sporttempel waar hij vele triomfen vierde en die tot zijn grote genoegen niet ten prooi viel aan de slopershamer.

BOEKEN

Susan Smit en Maarten van Bottenburg (red.),
Visies op sportontwikkeling (De Vrieseborch, Haarlem 1998); 95 blz. f 20.

Michael van Praag en Wouter Huijbregtsen zijn beroemd in Nederland. Vergeleken met hen is Wim de Heer een onbekende. Toch was De Heer jarenlang de spin in het web van de Nederlandse sportwereld. In 1963 begonnen als medewerker opleiding en training bij de Nederlandse Sport Federatie (NSF), zat hij als bestuurder in talloze organisaties, werkgroepen en andere gremia, om zijn imposante 'sportloopbaan'

als directeur van NOC*NSF en als voorzitter van de Europese Sport Conferentiete beëindigen. Ter gelegenheid van zijn afscheid bij NOC*NSF is deze verzamelbundel uitgebracht. Een lange rij deskundigen vraagt zich af wat 35 jaar sportbeleid teweeg heeft gebracht en hoe dit beleid zich in de toekomst zal ontwikkelen. Vijf thema's staan centraal: sport en overheid, sportfinanciëring, sport en kwaliteit, jeugd- en schoolsport, en internationaal sportbeleid. De bundel bevat bijdragen van onder andere Joop Albeda, Joop van der Reijden en Wim van Zijll. Historica Susan Smit en socioloog Maarten van Bottenburg hebben van al die bijdragen één verhaal gemaakt. Dat is kennelijk in haast gebeurd, want de bundel telt nogal wat slordigheden.

Desalniettemin bevat het boekje veel lezenswaardigs. Vooral de historische passages zijn interessant. Zo wordt onder andere uitgelegd hoe het komt dat een groot deel van de loterijgelden aan sport ten goede komt. De oorsprong ervan ligt in het gokken op voetbalwedstrijden. Nederland was tot in de jaren vijftig een van de weinige landen in Europa waar geen nationale sporttoto bestond. Behalve de staatsloterij had je toen allerlei illegale voetballoto's, die voetbalverenigingen letterlijk emmers met guldens opleverden. De KNVB wilde ook meedelen in de opbrengsten en nam in 1957 het initiatief tot een eigen toto. Toen in 1959 de Nederlandse Sport Federatie ontstond, had deze organisatie behoefte aan financiële middelen. En waar kon dat geld beter vandaan

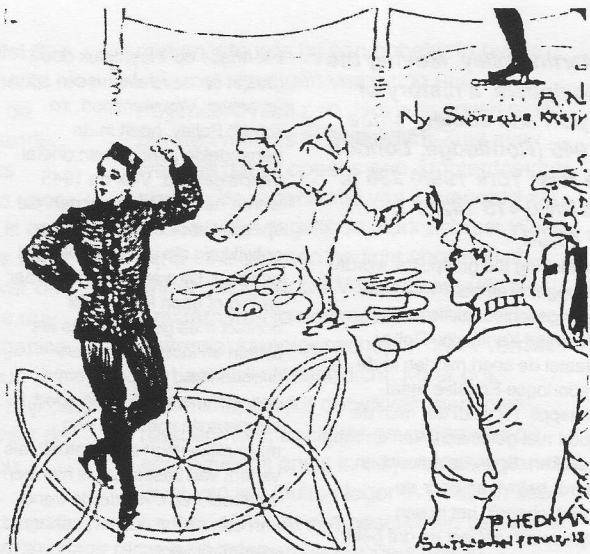
komen dan uit de toto? Op die manier zouden de totogelden niet alleen aan het voetbal ten goede komen, maar ook aan andere sporten en zou de net opgerichte NSF als nationale sportkoepel aan belang winnen. Aldus geschiedde: er ontstond een landelijke sporttoto onder auspiciën van de Stichting Nationale Sporttotalisator, waarbij de NSF zorgde voor de verdeling van de opbrengsten. Met dit geld werd in de loop der jaren bijvoorbeeld de bouw van 600 sporthallen bekostigd. Anno 1998 zijn kansspelen nog steeds een van de levensaders van de Nederlandse sport.

Al met al is dit werk geen diepgravende geschiedenis van het sportbeleid van de laatste decennia geworden, noch een verrijnde analyse van de toekomst. Maar die pretenties heeft het ook niet. Als 'snelle verkenning' van enkele hoofdlijnen uit 35 jaar sportbeleid voldoet het. (Wilfred van Buuren)

David Conn, The football business. A fair game in the 90's? (Mainstream Publishing Projects Edinburgh 1997) 302 p., ISBN 1 85158 916 3, prijs f 65,00

Conn is econoom en publicist. Het boek handelt over de veranderingen in het Engelse voetbal in de jaren '90. Het positieve beeld dat veel mensen de laatste jaren hebben van de Engelse competitie is niet terecht, betoogt Conn. Het gaat juist erg slecht.

Het verval werd ingezet met de Hillsborough ramp in Sheffield 1989. Tijdens dit drama in een te vol stadion kwamen 95 supporters om het leven. Vooral als gevolg van deze tragische gebeurtenis moesten alle staanplaatsen uit de Engelse stadions verdwijnen en moesten de complexen gemoderniseerd worden. Weinig clubs hadden

hier het geld voor. Gevolg was dat veel clubs min of meer noodgedwongen in zee gingen met grote sponsors die hen hielpen alle veranderingen te bewerkstelligen. Hiervoor wilden zij uiteraard wel de nodige invloed op het clubbeleid.

Wat steeds meer voorkwam, was dat grote Engelse clubs geleid gingen worden door zakenlui zonder enige kennis van het voetbalspel zelf. Hen gaat het maar om één ding, aldus Conn: geld. Bijkomend effect was dat de clubs in de hoogste divisie zich in 1992 verenigden in de 'Premier League', waardoor zij los kwamen te staan van de andere 3 professionele liga's. Hierdoor konden zij samen enorme tv-contracten afsluiten. De inkomsten hieruit werden onderling verdeeld. De kleinere clubs in de 2e t/m de 4e liga zagen hier voortaan niets meer van.

Daarbij kwam ook nog dat er vanaf dat moment vrijwel op iedere dag van de week een wedstrijd uit de Premier League werd ingeroosterd en uitgezonden op de televisie. Hierdoor verloren de clubs uit de lagere divisies publiek. De inkomensverschillen tussen de clubs uit de Premier League en die uit de overige divisies zijn

sindsdien enorm gegroeid. Veel erger nog, volgens Conn, zijn de amateurclubs er aan toe. Naast een terugloop aan publieke belangstelling kampen zij door de vercommercialisering van het topvoetbal ook met sterk afnemende lotto- en toto-inkomsten. Dit door de organisatie van de 'national lottery'.

De rijkdom van de grote clubs blijkt ook schril af te steken tegen de armoede in het amateurvoetbal. Talloze clubs beschikken over velden waar paarden hun hoeven niet op zouden willen slijten en hebben vaak niet eens de beschikking over kleedkamers. Ook het jeugdvoetbal kampt met grote problemen, met name door gebrek aan materiaal. Conn wijst de lezer nadrukkelijk op de schaduwzijde van het Engelse voetbal. Hij laat zien dat achter de gouden bergen van de Premier League een zieke sport huist. Wellicht is het boek van Conn te negatief. Maar al zou maar 25% waar zijn van het verhaal, dan nog zou ik mij als Engels voetballiefhebber ernstige zorgen maken! (Rogier Swagerman)

Martin Polley, *Moving the goalposts, a history of sport and society since 1945* (Routledge, London & New York 1998) 236 p. ISBN 0 415 14217 2 f 40,00

In 'Moving the goalposts' wordt teruggekeken naar vijftig jaar sportgeschiedenis in het Verenigd Koninkrijk. Polley plaatst de sport midden in de naoorlogse Engelse maatschappij. Hij vindt dat men de sport niet geïsoleerd kan en mag bekijken. Sport beïnvloedt en wordt beïnvloed door de maatschappij, het is een dynamisch geheel en dat geldt zeker voor sport in het Verenigd Koninkrijk.

Polley gaat themagewijs aan het werk bij het aantonen van de relaties tussen sport en maatschappij. Verder laat hij ieder hoofdstuk beginnen met een historiografisch overzicht van de publicaties op het gebied van het betreffende thema, wat erg handig is voor mensen die meer willen weten over bepaalde onderwerpen.

Het eerste hoofdstuk heeft de relatie tussen staat en sport als onderwerp. Wat blijkt, is dat de overheid, zowel op landelijk als lokaal niveau, zich na de Tweede Wereldoorlog steeds meer met sport is gaan bezighouden. Hiervoor heeft de overheid drie redenen gehad: ten eerste als onderdeel van de stijging van de welvaart, ten tweede als reactie op sociale, economische en demografische trends en ten derde als reactie op crisis-situaties. De overheid had in deze periode ook drie instrumenten om haar invloed uit te oefenen: via wetgeving (het verbieden van bepaalde sporten en/of wedstrijden), via bestuurlijke organen en via het promoten en bouwen van sport-faciliteiten.

Het tweede hoofdstuk handelt over sport en nationale identiteit en levert weinig bijzondere

informatie op. Hoofdstuk drie gaat in op de relatie tussen sport en sekse. Vrouwensport, zo schrijft Polley, heeft in de behandelde periode een drietal trends gekend. Vlak na 1945 waren het vooral de sporten die speciaal voor vrouwen waren ontwikkeld die grote populariteit genoten. Dit waren sporten waar weinig of geen lichamelijk contact mee gemoeid was als turnen en kunstrijden. Een tweede trend wordt gevormd door de sporten die een soort aangepaste vorm van een mannelijke sport zijn. Netball, als variant van basketbal, is hier een voorbeeld van. Als derde trend kan een aantal sporten genoemd worden die geschikt worden geacht voor zowel mannen als vrouwen maar waar vrouwen dan een lichtere vorm van beoefenen. Bijvoorbeeld tennis waar de vrouwen om 3 gewonnen sets spelen en de mannen (soms) om 5.

Hoofdstuk 4 gaat over de relatie tussen de sociale klassen en sport. Professionalisme staat hierbij centraal. Ook de identiteit van de verschillende sociale klassen wordt hier belicht. Iedere klasse kent zijn eigen sport en heeft zijn eigen ideeën over hoe die sport beoefend zou moeten worden. Polley toont aan dat hier verschuivingen in zijn opgetreden die te maken hebben met algemene veranderingen in de Engelse samenleving van de laatste 50 jaar. Het laatste hoofdstuk heeft als onderwerp de emancipatie van etnische minderheden in Engeland.

'Moving the goalposts' is een goed geschreven boek. Polley is er in geslaagd een mooie geschiedenis te schrijven, zijn thema's zijn goed gekozen en geven het boek een goede structuur. Daarbij is het historiografisch overzicht aan het begin van ieder hoofdstuk erg praktisch. Helaas komt in het boek alleen de sportgeschiedenis van het Verenigd Koninkrijk aan bod en zullen we

het wat de Nederlandse sportgeschiedenis betreft voorlopig nog vooral met Stokvis en Van Bottenburg moeten doen. En dat is zeker geen straf! (Rogier Swagerman)

Anton Antonissen en Jan Boessenkool. *Betekeningen van besturen. Variaties in bestuurlijk handelen in amateur-sportorganisaties* (Utrecht 1998); 333 biz.

Op vrijdag 16 oktober promoveerden Anton Anthonissen en Jan Boessenkool aan de Universiteit van Utrecht op hun onderzoek naar bestuursstijlen in de verenigingssport. In de dissertatie 'Betekeningen van besturen' doen de wetenschappers van het aan de Universiteit van Utrecht verbonden Centrum voor Beleid en Management verslag van hun onderzoek naar het denken en handelen van sportbestuurders binnen sportverenigingen. Zij schetsen een beeld van bestuurders in een sportwereld die sterk aan het veranderen is en wijzen op trends als: individualisering, consumentisme, vrijwilligersgebrek en wijzigende wetgeving.

De sportbestuurders worden door Antonissen en Boessenkool ingedeeld in twee hoofdcategorieën: de bricoleurs (doe-het-zelvers) en de ingenieurs (technuten). Vervolgens geven zij een schets van de ideale sportbestuurder, de regisseur, die wordt omschreven als een manager van sociale processen. Sportverenigingen die in de toekomst willen overleven, zullen volgens de auteurs het 'piramide-denken' moeten loslaten. Dat wil zeggen: niet langer het eerste team als brandpunt van het beleid nemen. (Sjoerd van Tiel)

Vijf vragen aan... Rogier Swagerman

woonplaats: Zaandam

opleiding: Sociaal-Economische Geschiedenis (UvA)

beroep: student

De Olympische gedachte

Aan de Katholieke Universiteit Brabant, vakgroep Vrijetijdswetenschappen, is onlangs een onderzoek opgestart naar de waarden en normen ten aanzien van topsport in Nederland. Op wetenschappelijke wijze zal onderzocht worden hoe men in Nederland tegen de Olympische gedachte aankijkt. Welke waarden en normen spelen een rol bij de Olympische Gedachte? Welke veranderingen hebben zich hierin in de loop der jaren voorgedaan? Welke maatschappelijke factoren zijn van invloed geweest op deze ontwikkelingen? Onderzoeker! Ricus Timmers zal hierop een antwoord proberen te vinden in het project dat onderdeel uitmaakt van het programma Waarden en Normen in de Sport deel II. De resultaten van het onderzoek zullen voor de Spelen van Sydney 2000 bekend worden gemaakt.

1. WAT WAS UW EERSTE CONTACT MET DE SPORTGESCHIEDENIS?

In 1996 heb ik een periode in Hull gestudeerd vanwege mijn interesse voor de Engelse culturele geschiedenis. Tijdens het college 'Popular culture and entertainment in the Victorian Age' kwam ook de geschiedenis van het voetbal aan de orde. Naar aanleiding daarvan heb ik een werkstuk geschreven over de acceptatie van beroepsvoetballers in het 19e eeuwse Engeland.

2. WAT IS UW EIGEN BIJDRAGE AAN HET SPORTHISTORISCH ONDERZOEK?

Naast bovengenoemd onderzoek heb ik een krantenonderzoek gedaan naar de verslaggeving van de Olympische Spelen (1896-1996) in 'De Zaanlander', heb ik een website opgezet over sportgeschiedenis (www.geocities.com/CollegePark/Library/7275/), beheer ik de website van Stichting de Sportwereld en houd ik me bezig met de geschiedenis van betaald voetbal in de Zaanstreek.

3. WAT ZIJN DE BESTE SPORTHISTORISCHE BOEKEN DIE U GELEZEN HEBT?

David Conn, 'The football business. A fair game in the 90's?' Met hierin de ontwikkelingen van het Engelse voetbal van de laatste jaren, waarin de macht over het voetbal steeds meer in commerciële handen komt te liggen.

4. WAT VINDT U BELANGRIJKE TE BESTUDEREN THEMA'S OP SPORTHISTORISCH GEBIED?

De koppeling tussen sport en samenleving. Wat is nu precies de dagelijkse invloed van sport op de mensen?

5. HOE ZIET U DE TOEKOMST VOOR DE SPORTGESCHIEDENIS?

Positief. Sport is bij uitstek geschikt om interessant en goed onderzoek naar te doen. Het boeit ontzettend veel mensen. Bovendien kent de geschiedenis van sport bijna alleen positieve, leuke kanten.

REDACTIONEEL

De Sportwereld, nieuwsbrief van Stichting de Sportwereld, geeft informatie over activiteiten van de Stichting. Daarnaast bevat de nieuwsbrief artikelen interviews, boekbesprekingen en ander nieuws over de geschiedenis en achtergronden van de sport. Stichting de Sportwereld stelt zich ten doel: het bevorderen en uitvoeren van onderzoek naar de geschiedenis en achtergronden van de sport. Zij tracht dit doel te bereiken door het organiseren van bijeenkomsten (lezingen, studiedagen en werkgroepen), door het vervaardigen van publicaties (nieuwsbrieven en boeken) en door het leggen van contacten tussen beoefenaars van en geïnteresseerden in de geschiedenis en achtergronden van de sport.

HET BESTUUR VAN STICHTING DE SPORTWERELD

bestaat uit:

Pieter Breuker,

Wilfred van Buuren

(secretaris),

Nico van Horn,

Peter-Jan Mol

(penningmeester),

Susan Smit,

Theo Stevens,

Oscar Steens (voorzitter)

Sjoerd van Tiel.

VERGANE TENNISGLORIE

Binnen een week zijn onlangs twee van Nederlands grootste tenniscoryfeeën overleden: Henk Timmer en Kea Bouman, beide op de leeftijd van 94 jaar. In de jaren '20 en '30 vormden zij een sterk koppel op de Europese banen. Zo veroverde het duo de bronzen medaille op de Olympische Spelen van Parijs in 1924. Bouman is bovendien de enige Nederlandse die ooit een Grand Slam in het enkelspel heeft gewonnen, eveneens in Parijs (1927).

AJAX-FEYENOORD

Op woensdag 13 januari organiseert stichting de Sportwereld een bijeenkomst met als thema Ajax en Feyenoord tijdens de Tweede Wereldoorlog. Informatie over programma, tijd en plaats volgen in het januari-nummer van de Sportwereld. Noteer alvast 13 januari in uw agenda

**DE SPORTWERELD
NU 10X PER JAAR!**

**HET VOLGENDE NUMMER VAN DE
SPORTWERELD (10) VERSCHIJNT
OP 4 JANUARI**

COLOFON

De Sportwereld is een uitgave van Stichting de Sportwereld.

Redactie: Wilfred van Buuren, Peter-Jan Mol, Susan Smit, Oscar Steens en Sjoerd van Tiel. Redactieadres: Stichting de Sportwereld, Postbus 11781, 1001 GT Amsterdam.

Telefoon: 020-6928903. Abonnementen: de Sportwereld verschijnt tien keer per jaar. De

Nieuwsbrief is alleen beschikbaar voor abonnees en medewerkers van Stichting de Sportwereld. Contributie per jaar: abonnees en medewerkers f 30,- studenten f 25,-

instellingen f 40,-. U kunt abonnee of medewerker worden door uw contributie over te maken via bank of giro: ABN-AMRO rekening 62.01.45.323 t.n.v. Stichting de Sportwereld, Amsterdam. Overgave uit deze uitgave is toegestaan met toestemming van de redactie.

**SURF NAAR DE WEBSITE VAN STICHTING DE SPORTWERELD:
HTTP://MEMBERS.XOOM.COM/SPORTWERELD**